

यणम् अन्वारब्धे यजमाने मांसानां प्रक्षेप इति । चकारात्पशुमपि शामित्रऽएव
अपयति अथ यमेतमुदञ्च पशुअपणायाहरतीति (११. ८. ३. १) अवणात् पशुअपण
इति समाख्यानाच्च ।

पशुदेवतायै पुरोडाश एकादशकपालः ॥ १६ ॥ अत्र पयै एलः पुंशो
भवति यदेवत्यः पततीति (३. ८. ३. १) श्रुतत्वात् । अग्नीषोमीयपुरोडाशस्यैकादशक-
पालत्वात् तत्प्रकृतिवाच्च अयमप्येकांलो भवतीति प्राप्तऽआह ।

अग्नीषोमीयो वा विशेषोपदेशात् ॥ १७ ॥ वाशब्दः पक्षव्यावृत्तो . अयं
निवृट्पशोः पशुपुरोडाशः एकादशकपालो न भवति . अग्नींय एवैकांलः .
कुतः विंशात् येनाग्नीषोमीयऽएव विशेषेणैकादशकपालतोपदिश्यते तस्य
वपया प्रचर्याग्नींयमेकांलं पुरोडाशं निर्वपतीत्यभिषेचनीये न च सर्वपशुषु
पुरोडाशोऽग्नीषोमीयपशुपुरोडाशविकारः किं तर्हि पौर्णमासाग्नेयाग्नीषोमीया-
दिपुरोडाशविकार एव । ततश्चैकद्विशब्दपरिमाणेत्याद्युक्तप्रकारेणैवेह (४. ३. ८)
पुरोडाशे कपालसंख्या नैकादशकपाल इति . ततश्चैन्द्राग्रो द्वादशकपालः
सौर्यप्राज्ञपत्यौ चाष्टाकपालाविति सिद्धम् ।

अत्रैव हविष्कृदाह्वानमिड्यैकत्वात् ॥ १८ ॥ इदानीमिदं विचार्यते . प्रकृ-
तावाहननहविष्कृदाह्वानयोरेककालत्वमुक्तम् स यत्रैष हविष्कृतमुद्वादयति तदे-
को दृषडुपले समाहृतीति (१. १. ४. १३) . हविष्कृदाह्वानं चावधातार्थम् अवधा-
तश्चौषधधर्मत्वात्पशुपुरोडाशऽएव भवति . तेन तदर्थं हविष्कृदाह्वानमप्यत्रैव
भवति न पशौ . तत्सहचरितत्वादाहननमपि किमत्र भवति उत पशुपात्रप्रो-
क्षणात्तऽएवेति संदेहं सूत्रकार एवापनयति । अत्र पशुपुरोडाशे केवलं हवि-
ष्कृदाह्वानमेव भवति नाहननम् तत्तु पाशुकपात्रप्रोक्षणान्तरमेव भवति .
कुतः इड्यैकत्वात् आहननस्य हि पश्चिज्यया सहैकवाक्यत्वम् न पुरोडाशेज्यया
हविष्कृदाह्वानस्य च पुरोडाशेज्ययैकवाक्यत्वम् न पश्चिज्यया . अतोऽत्र केवलं
हविष्कृदाह्वानमेव कर्तव्यम् नाहननमिति ।

अवद्यन्नाहेन्द्राग्निभ्यां पुरोडाशस्यानुब्रूहीति ॥ १९ ॥ अत्र प्रणीताप्रणय-
नपरिस्तरणान्तस्य पशौ कृतत्वादुपर्युक्तशूर्पादिपात्रासादनहविर्ग्रहणप्रोक्षणकण्ड-